

[Aksel Larsen.]

at Staten overtager Jorden til Ejendoms-skyldværdi. Det er det, der svares Skat af, og naar Folk synes, det er rimeligt, at de svarer Skat af det Beløb og ikke af mere, er det ganske urimeligt, at de ved Samfundets Overtagelse af Ejendommen eller Jorden skal kunne faa mere for den. Naturligvis kan der tænkes enkelte Tilfælde, hvor særlige Forhold spiller ind, men det kunde man jo nok ordne.

Ja, det er kort fortalt Grunden til, at vi ikke ønsker at være Medforslagsstillere til de Ændringsforslag, der her foreligger, selv om vi ikke dermed vil sige, at de i enhver Henseende ikke er ønskværdige.

I øvrigt ønsker vi, at man, hvad Fremskaffelse af Jord til nye Husmandsbrug angaar, ikke saa meget har Interessen henvendt paa almindelige Bøndergaarde, men paa Jord i offentlig og halvoffentligt Eje og paa de store Godser, og jeg vil igen pege paa, at der her i Landet ligger en Mængde Godser, der ejes af Tyskervener eller tidligere Medlemmer af det nazistiske Parti, som Staten for længst burde have overtaget, og som vi ønsker den skal overtage. Vi havde ønsket, at man ved Landbrugsministeriets Hjælp fik en Opgørelse over disse Gaarde og deres samlede Jordtilliggende, men dette Ønske har man ikke villet opfylde. Vi har derfor selv maattet foretage en Undersøgelse, som naturligvis er behæftet med visse Mangler, men som dog viser, at de Godser og store Gaarde, der ejes af den Kategori Mennesker, som man kalder Landssvigere, har et samlet Tilliggende paa omkring 30 000 ha, hvoraf godt og vel Halvdelen Ager og Eng. Der skulde alene paa dette Tilliggende af Ager og Eng kunne oprettes mellem 1 000 og 2 000 Husmandsbrug, og det er jo samtidig Danmarks bedste Jord. Men jeg ved meget vel, at der ikke hos Flertallet i dette Ting er nogen Sympati for, at man skal benytte sig af denne Udvej til at fremskaffe Jord, billig Jord til Udstykning; det har Folketingsflertallet vist ganske tydeligt ved sin Afstemning, da det gjaldt Spørgsmaalet om Kalø, og ved sin Stillingtagen til vort Lovforslag om Lensgreve Schimmelmans Statsborgerret og Ejendom. Der er under disse Forhold, med en saadan Majoritet paa Rigsdagen, ikke andet for os og for Landboudommen at gøre end at afvente bedre Tider og selv hjælpe med til, at disse bedre Tider vil komme. Jeg er sikker paa, at de Principer, hvorefter vi ønsker Jordlovgivningen udformet og Udstykningen gennemført, vil vinde Sejr, selv om det ikke bliver i denne Omgang.

Tholstrup: Da vor Ordfører er forhindret i at være til Stede, skal jeg i Korthed udtrykke vor Tilfredshed med, at Bestemmelsen om Ekspropriation er taget ud, og samtidig glæder vi os over, at der gennem denne Lovgivning kan skabes Mulighed for Oprettelse af flere selvstændige Virksomheder paa Landet, hvor den største Sundhed for Legeme og Sjæl kan hentes, og hvor Troen paa det enkelte Menneskes Evne til at være sin egen Lykkes Smed har sine mest trofaste Tilhængere.

Vi vil derfor stemme for Lovforslaget i den ændrede Skikkelse, hvori det fremkommer med de Ændringer, der er tilføjet.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker Flertallet for Indstillingen, og fordi man er gaaet med til Indførelsen af en effektiv Forkøbsret for Staten til Fremskaffelse af Jord. Jeg tror, det vil være af stor Betydning for Muligheden af at faa Jord frem, at man faar indført denne Bestemmelse, og ved den Fremgangsmaade, som skal anvendes ved Gennemførelsen af Forkøbsretten, vil Jorden sikkert ikke blive fordyret ud over den gældende Handelspris. En Fremgangsmaade som den her foreslaaede vil saa nogenlunde være den bedste til at undgaa en Fordyrelse, som altid let vil fremkomme. Jeg skal derfor anbefale Forslagene med de af mig stillede Ændringsforslag.

Naturligvis maa jeg beklage, at det ikke er lykkedes at faa gennemført Bestemmelsen om Forkøbsret ogsaa ved Familiesalg, i alt Fald naar der er Tale om Tillægsjord til de indeklemte Husmandsbrug. Naar man undertager henimod Halvdelen af danske Landbrug fra Forkøbsretten, er jeg meget bange for, ikke at det vil betyde, at der ikke kommer Jord nok frem til Oprettelse af nye Brug, men at det bliver umuligt at fremskaffe Jord nok til Tillægsjord til de indeklemte Husmandsbrug, fordi det vil være umuligt at fremskaffe Tillægsjord ved Salg til Familier, og man kan ikke skaffe dem Tillægsjord, naar de Ejendomme, de skal have den fra, ikke afgiver Jord; man kan jo ikke anvise dem Jord paa Ejendomme, som ligger for langt fra de smaa Brug. Jeg beklager, at det ikke bliver muligt gennem Lovforslagets Bestemmelser, saaledes som de nu bliver formet, at imødekomme de Ønsker om Tillægsjord, som man fra Myndighedernes Side skønner er rimelige, baade naar der henses til dem, der skal have Fordelen derved, det vil sige de indeklemte Husmandsbrug, og der henses til de Ejendomme, der maa afgive Jord, og at man, naar det ikke bliver muligt at imødekomme disse beret-